

ANAHIT, REVUE ARMÉNIENNE TRIMESTRIELLE

Փ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 1 - 2

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ

ՅՈՒՆ. - ՄԱՐՏ 1939

ԱՏԵՓԱՆՆՈՍ ԴԱՏԵՑԻՒ ՄԷԿ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԳՐՈՒԱԾՔԸ

Երկար ոտանաւորը զոր կը հրատարակեմ, զորն է Ստեփաննոս Դատեցի անուն բանաստեղծի մը որ ցարդ անծանօթ էր մնացած: Չայն զտայ հանդուցեալ Յովհաննէս Մկրեան Պոյսեցի նշանաւոր աւագ քահանային օրինակութեանց մէջ, որ կը գտնուին Բարեկործանի Փարիզի Պօղոս Նուպար մատենագարանին մէջ եւ զոր Արամ Անտոնեան իմ տրամագրութեան տակ դրաւ քանի մը տարի առաջ: Թէ ո՞ր դարու մարդ է այս Դատեցին, չեմ գիտեր, բայց լեղուէն ու ոճէն այնպէս կ'երեւայ որ շատ հին չէ, թերեւ ժէ. դարու վերջեր կամ ժէ. սկիզբներ եւ հաւանաբէն Պարսկաստան ապրած: Այս ոտանաւորը միակ դադար մը կամ պատմութիւն մը ընդլայնող

քերթուած մը չէ, այլ շարք մը քառականերու, մասամբ խրատական, մասամբ սիրային, եւ որոնց ամէն մէկը ուրոյն ամբողջութիւն մը կը կազմէ: Այս աշուղը հեռու է Կոստանդին Երզնկացիի մը կամ Յովհաննէս Թլկուբասցիի մը խոր ներշնչումն եւ ինքնարուխ ու նուրբ ոճն ունենալէ. կը սիրէ ճոխ յանդն ու արուեստակութիւնը, բառախաղը, եւ ատոնց կը դո՛չ յաճախ իմաստի յատկութիւնն ու մտածումներու արամարանական յաջորդու-թիւնը. բայց եւ ունի յաջող մասեր, ուր կեանքի սուր գիտողութիւններ, բարոյական ուժեղ խորհուրդներ, սիրոյ ջերմ զեղումներ կը զբաւենեցնեն արտայայտուած սեղմ ու կուռ տողերու մէջ, հիւսուած ճարտար տաղաչափութեամբ

մը, որ մեր Արհաւանին մէկ նախորդը կը կա-
ցուցանէ այս Ստեփաննոսը:

Որովհետեւ բաւական դժուարահասկնալի է
բնագիրը, անոր կ'ընկերացնեմ մեր այժմեան
աշխարհարարի վերածումը:

Ա. ԶՕՊԱՆԵՍՆ

Յ. Գ. — Սյս ծանօթալրութեան շարադ-
րումը, Դաշտեցիի ոտանաւորին իմ ընդօրինա-
կութեանս ու աշխարհարարի վերածմանը հետ,
ես կատարած էի քանի մը տարի առաջ, բայց
տեղի պակասը ջարդ թոյլ չէր տուած որ հրա-
տարակէի զանոնք: Անկէից ի վեր, ստացալ Գ.
Սիմոն Սիմոնեանէն, իմ Հալէպի երիտասարդ
եւ արժէքաւոր աշխատակիցէս, (որուն ա'յնքան
շահեկան ուսումնասիրութիւնք, ճշկատողու-
թիւններ Վարդան Ալշեկցիի նորայայտ ձեռա-
գիրներուն վրայ», հրատարակեցի Անահիտի
1937 տարեշրջանի 3 - 4 միացեալ թիւին մէջ),
ընդարձակ յօդուած մը Ստեփաննոս Դաշտեցիի
վրայ: Սիմոնեան որ համբերատար եւ մեթո-
տիկ պրոյտող մըն է եւ կը խոտանայ մեր վաղ-
ուան բաղձարդին քանասէրներէն մին զաւ-
նայ, յաջողած է գտնել շարք մը ոտանաւորներ
Ստեփաննոս Դաշտեցիէն ու նաեւ բաւական
մանրամասն տեղեկութիւններ անոր կենսադր-
ութեան վրայ: Ես այս թիւով կը հրատարա-
կեմ իմ աշխատութիւնս, յառաջիկայ թիւին
վերապահելով Սիմոնեանի յօդուածին եւ Ստե-

փաննոս Դաշտեցիի միւս ոտանաւորնէի ուն հր-
ատարակութիւնք:

Սիմոնեանի գտած ոտանաւորներու շար-
քին մէջ կը գտնուի նաեւ այս թիւով իմ հրա-
տարակածս: Բաղդատեցի երկու օրինակներ եւ
նկատեցի որ տարբերութիւնները սակաւաթիւ
են: Կը գնեմ հոս այդ տարբերութիւնները,
որոնց համեմատութեամբ ուղղեցի ընագիրը:
4րդ տուն, Ա. (Մկրեանի օրինակ) ճտեր, Բ.
(Սիմոնեանի օրինակ) ճտել: 5րդ տուն, Ա.
շառէն, Բ. շառէն: 6րդ տուն, Ա. կ'ելնես, Բ.
կ'եղնիս: 7րդ տուն, Ա. խօսք, Բ. խօսք:
արիւն: 12րդ տուն, Ա. խօսք, Բ. խօսք:
18րդ տուն, Ա. չարութիւն, Բ. չարութիւն:
21րդ տուն, Ա. գիւնուն, Բ. գիւնուն: 24րդ
տուն, Ա. աղքետ, Բ. յաղքետ: 28րդ տուն,
Ա. աշխարհամս, Բ. աշխարամս: 30րդ տուն,
Ա. գոհար, Բ. գուհար. Ա. երբեմն ինձ, Բ.
երբեմն ինձի: 31րդ տուն, Ա. չի տեսնու, Բ.
չրտեսնու: 34րդ տուն, Ա. Ստեփան էլ, Բ.
Ստեփան, ել: 36րդ տուն, Ա. երբ կուտ չունիմ,
ի՞նչ գայ աղայ, Բ. երբ կուտ չունիմ, ի՞նչ գա
աղայ (գայ'ղայ): 44րդ տուն, Ա. հոգւոյս, Բ.
հոգոյս: 45րդ տուն, Ա. հօ, Բ. խօ: 47րդ տուն,
Ա. չոք, Բ. չոք: 52րդ տուն, Ա. լուին, Բ.
լաւին. Ա. հարկի, Բ. հարկի: 53րդ տունը կը
գտնուի միայն Սիմոնեանի օրինակին մէջ: 57րդ
տուն, Ա. լեղակ ունի, Բ. լեղակ ունիմ: 58րդ
տուն, Ա. աշխիւն, Բ. մաշիւն: 59րդ տուն, Ա.
եւ ոչինչ, Բ. սա ոչինչ:

S

7828-62

